

อัคคีภัย

ความเสียหายที่เกิดจากอัคคีภัย เป็นการยากที่จะควบคุมและป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัยขึ้นได้อย่างเด็ดขาดและเสมอไป เพราะอัคคีภัยนั้นเปรียบเสมือน "ศัตรูที่ไม่รู้จักกลับ" และความประมาทเลินเล่อของพนักงานหรือผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก ย่อมจะเกิดและมีขึ้นได้ไม่วันใดก็วันหนึ่ง จึงเห็นควรที่จะต้องช่วยกันป้องกันอัคคีภัย ในการป้องกันอัคคีภัยจะมีสิ่งที่ควรปฏิบัติเฉพาะเรื่องเฉพาะอย่างอีกมากมาย แต่ก็มีหลักการง่าย ๆ ในการป้องกันอัคคีภัยอยู่ ๕ ประการ คือ

๑. การจัดระเบียบเรียบร้อยภายในและภายนอก

อาคารให้ดี เช่น การขจัดสิ่งรกรุงรังภายในอาคารบ้านเรือนให้หมดไป โดยการเก็บรักษาสิ่งที่จะก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ง่ายไว้ให้เป็นสัดส่วน ซึ่งเป็นบันไดขั้นต้นในการป้องกันอัคคีภัย

๒. การตรวจตราซ่อมบำรุงบรรดาสิ่งที่จะนำมาใช้ในการประกอบกิจการ เช่น สายไฟฟ้า เครื่องจักรกล เครื่องทำความร้อน ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และความปลอดภัยก็จะป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัยได้ดียิ่งขึ้น

๓. อย่าฝ่าฝืนข้อห้ามที่จิตสำนึกควรพึงระวัง

- (๑) อย่าปล่อยให้เด็กเล่นไฟ
- (๒) อย่าจุดธูปเทียนบูชาพระทิ้งไว้
- (๓) อย่าวางกันบูหรี่ที่ขอบจานที่เขี่ยบูหรี่ หรือขี้ตังค์ไม่หมด ทำให้พลัดตกจากจาน หรือ สูบบุหรี่บนที่นอน
- (๔) อย่าใช้เครื่องต้มน้ำไฟฟ้าแล้วเสียบปลั๊กจนน้ำแห้ง
- (๕) อย่าเปิดพัดลมแล้วไม่ปิดปล่อยให้หมุนค้างคืนค้างวัน

(๖) อาจมีเครื่องอำนวยความสะดวกอย่างอื่น เช่น เปิดโทรทัศน์แล้วลืมปิด

(๗) วางเครื่องไฟฟ้า เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น ติดฝาผนัง ความร้อนระบายออกไม่ได้ตามที่ควรเป็น เครื่องร้อนจนไหม้ตัวเองขึ้น

(๘) อย่าหมกเศษผ้าขี้ริ้ว วางไม้กวาดดอกหญ้า หรือ ชูกเศษกระดาษไว้หลังตู้เย็น บางครั้งสัตว์เลี้ยงในอาคารก็คาบเศษสิ่งไม่ใช่ไปสะสมไว้หลังตู้เย็นที่มีไออุ่นอาจเกิดการคุไหม้ขึ้น

(๙) อย่าใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐานหรือปลอมแปลงคุณภาพ เช่น บาลาสต์ที่ใช้กับหลอดไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์ เมื่อเปิดไฟทิ้งไว้อาจร้อน และลุกไหม้ส่วนของอาคารที่ติดอยู่

(๑๐) อย่าจุดหรือเผาขยะมูลฝอย หลุมแห้ง โดยไม่มีคนดูแล เพราะไฟที่ยังไม่ดับเกิดลมพัดคุ้ขึ้นมาอีก มีลูกไฟปลิวไปจุดติดบริเวณใกล้เคียงได้

(๑๑) อย่าลืมหันเสียบปลั๊กไฟฟ้าทิ้งไว้

(๑๒) อย่าทิ้งอาคารบ้านเรือนหรือคนชราและเด็กไว้โดยไม่มีผู้ดูแล

(๑๓) อย่าสูบบุหรี่ขณะเติมน้ำมันรถ

(๑๔) ดูแลการหุงต้มเมื่อเสร็จการหุงต้มแล้วให้ดับไฟ ถ้าใช้เตาแก๊สต้องปิดวาล์วเตาแก๊สและถังแก๊สให้เรียบร้อย

(๑๕) เครื่องเขียนแบบพิมพ์บางชนิดไวไฟ เช่น กระดาษไข ยาลบกระดาษไข กระดาษแผ่นบาง ๆ อาจเป็นสื่อสะพานไฟทำให้เกิดอัคคีภัยติดต่อกุ๊กคามได้

(๑๖) ดีดีที สเปรย์ฉีดผม ฉีดใกล้ไฟ จะติดไฟและระเบิด

(๑๗) เกิดไฟฟ้าลัดวงจรในคืนฝนตกหนัก เพราะสายไฟที่เก่าเปื่อย เมื่อวางทับอยู่กับฝาเพดาน ไม้ฝุ่ที่มีความชื้นย่อมเกิดอันตราย จากกระแสไฟฟ้าขึ้นได้

(๑๘) เกิดฟ้าผ่าลงที่อาคารขณะมีพายุฝน ถ้าไม่มีสายล่อฟ้าที่ถูกต้องก็ต้อง เกิดเพลิงไหม้ขึ้น ได้อย่างแน่นอน

(๑๙) เต่าแก๊สหุงต้มในครัวเรือนหรือสำนักงานเกิดรั่ว

(๒๐) รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เกิดอุบัติเหตุหรือถ่ายเทน้ำมันเบนซิน เกิดการรั่วไหลก็ทำให้เกิด อัคคีภัยขึ้นได้

(๒๑) ในสถานที่บางแห่งมีการเก็บรักษาเคมีที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย อาจ คุ้ไหม้ขึ้นได้เอง สารเคมีบางชนิด เช่น สีนํ้ามันและนํ้ามันลินีสตี เป็นต้น เมื่อคลุกเคล้ากับเศษผ้าวางทิ้งไว้อาจคุ้ไหม้ขึ้นเอง ในห้องทดลองเคมีของ โรงเรียน เคมีมีเหตุเกิดจากขวดบรรจุฟอสฟอรัสเหลือง (ขวด) พลัด ตกลงมา เกิดแตกลุกไหม้ขึ้น

(๒๒) ซ่อมแซมสถานที่ เช่น การลอกสีด้วยเครื่องพ่นไฟ การตัดเชื่อมโลหะด้วย แก๊สหรือไฟฟ้า การทาสีหรือพ่นสีต้องทำด้วยความระมัดระวัง อาจเกิดไฟ คุ้ไหม้ขึ้นได้

๔. ความร่วมมือที่ดี จะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำที่เจ้าหน้าที่ดับเพลิงนายตรวจป้องกันอัคคีภัยได้ให้ไว้ และปฏิบัติตามข้อห้ามที่วาง ไว้เพื่อความปลอดภัยจากสถาบันต่างๆ

๕. ประการสุดท้าย จะต้องมีน้ำในตุ่มเตรียมไว้สำหรับสาครดเพื่อให้อาคารเปียกชุ่มก่อนไฟจะมาถึง เตรียมทรายและเครื่องมือดับเพลิงเคมี ไว้ให้ถูกที่ถูกทางสำหรับดับเพลิงขั้นต้น และต้องรู้จักการใช้ เครื่องดับเพลิงเคมีด้วย และระลึกอยู่เสมอว่า เมื่อเกิดเพลิงไหม้แล้วจะ ต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) แจ้งชาวเพลิงไหม้ทันที โทร. ๑๙๙ หรือสถาบันดับเพลิงสถานีตำรวจใกล้เคียงโดยแบ่งหน้าที่กันทำ

(๒) ดับเพลิงด้วยเครื่องดับเพลิงที่มีอยู่ในบริเวณที่ใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุ

(๓) หากดับเพลิงขั้นต้นไม่ได้ให้ปิดประตูหน้าต่างบ้าน และอาคารทุกบานและอุดท่อ ทางต่างๆ ที่อาจเป็นทางผ่านความร้อน ก๊าซ และควันเพลิงเสียด้วย

ข้อควรปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้

๑. ตะโกนหรือส่งสัญญาณแจ้งเหตุให้ผู้อื่นทราบทันที
๒. รีบออกจากอาคารอย่างเป็นระเบียบโดยเร็วที่สุด และไม่ควรถูกกลับเข้าไปในอาคารอีก
๓. หากต้องอพยพออกจากห้อง ควรใช้มือสัมผัสบริเวณผนังหรืออังกี้ ๆ ลูกบิดประตูถ้ามีความร้อนสูง แสดงว่าเกิดเพลิงไหม้บริเวณใกล้ ๆ ห้ามเปิดประตูโดยเด็ดขาด
๔. ควรหนีไฟลงด้านล่างของอาคาร โดยใช้บันไดหนีไฟด้านนอกอาคาร เนื่องจากลักษณะบันไดภายในอาคารเป็นเหมือนช่องโพรง ที่เสริมให้เปลวไฟพุ่งขึ้นและลุกลามอย่างรวดเร็ว แต่ถ้าลงทางบันไดไม่ได้ ให้ลงทางหน้าต่างโดยใช้เชือก หรือผ้า ยาวผูกตัวแล้วไถนลงมา ส่วนการกระโดดลงจากอาคารควรมีเบาะหรือฟูกที่นอนรองรับ
๕. ห้ามใช้ลิฟท์ เพราะขณะเกิดเพลิงไหม้ไฟฟ้าจะดับ ทำให้ลิฟท์ค้างจะทำให้ด้านในของตัวลิฟท์ไม่มีอากาศ
๖. หากเส้นทางหนีไฟเต็มไปด้วยกลุ่มควันให้ใช้ผ้าชุบน้ำมาคลุมตัวและปิดจมูก ป้องกันการสำลักควัน แล้วหมอบคลานเนื่องจากอากาศบริสุทธิ์จะอยู่ด้านล่าง (เหนือพื้น)
๗. ไม่ควรหนีไฟเข้าไปหลบในห้องต่าง ๆ ที่เป็นจุดอับภายในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ที่แม้ในช่วงแรกจะปลอดภัย แต่เมื่อไฟลุกลาม น้ำที่อยู่ในห้องอาจไม่เพียงพอสำหรับดับไฟ และความร้อนของไฟจะส่งผลให้น้ำมีความร้อนสูงขึ้นจนสามารถลวกให้เสียชีวิตได้
๘. กรณีติดอยู่ในห้องที่ไม่สามารถหลบหนีออกมาได้ ให้ปิดประตูหน้าต่าง ใช้ผ้าชุบน้ำอุดตามช่องว่างทั้งหมดป้องกันควันลอยเข้าไป และรีบส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือ เช่น โทรศัพท์ โบกผ้า หรือเป่านกหวีด
๙. หากถูกไฟไหม้ติดตัว อย่าใช้มือตบไฟ เพราะจะทำให้ไฟลุกลามมากขึ้น ให้ถอดเสื้อผ้าออกทันที แล้วล้มตัวลงที่พื้นกลิ้งตัวไปมาเพื่อดับไฟ กรณีที่ไฟไหม้ร่างกายผู้อื่น ให้ใช้ผ้าห่มพันตัวหลายๆ ชั้น จนกว่าไฟจะดับ แล้วใช้น้ำราดตัว แล้วห่มด้วยผ้าแห้ง

๑๐. ถ้าจำเป็นต้องวิ่งฝ่าเปลวไฟให้ใช้ผ้าชุบน้ำจมนเปียกคลุมตัวก่อนวิ่งฝ่าออกไป

ทั้งนี้ จงอย่าลืมว่า สิ่งสำคัญที่สุดของการหนีรอดจากเหตุอัคคีภัย คือ การมีสติเป็นอันดับแรก เพราะจะทำให้คุณสามารถหนีเอาตัวรอด และช่วยเหลือผู้ร่วมชะตากรรมให้ออกมาจากบริเวณดังกล่าวได้อย่างปลอดภัย

ข้อควรระวังและวิธีปฏิบัติเมื่อแก๊สรั่ว

- (๑) เมื่อได้กลิ่นแก๊สผิดปกติทั่วทั้งพื้นที่
- (๒) เปิดประตู หน้าต่าง ให้อากาศถ่ายเทเพื่อให้แก๊สเจือจาง
- (๓) ห้ามจุดไม้ขีด ไฟแช็ก เปิด-ปิดสวิตช์ไฟ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าในบริเวณที่มีแก๊สรั่ว
- (๔) ใช้ไม้กวาดกวาดแก๊สออกทางประตู
- (๕) ตรวจสอบที่รั่วและแก๊ซทันที
- (๖) หากถึงแก๊สมือรั่วให้นำถังแก๊สนั้นไว้ในที่โล่งที่ปลอดภัย
- (๗) ท่อยางต้องไม่อยู่ใกล้เปลวไฟ
- (๘) ห้องน้ำที่ใช้เครื่องทำน้ำร้อนแก๊ส ควรมีช่องระบายอากาศเพื่อให้มีออกซิเจนเพียงพอทำอย่างไรให้เกิดเพลิงไหม้น้อยที่สุด

จากเบื้องต้นที่กล่าวมาได้เน้นถึงลักษณะและหลักการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้น แต่ทั้งนี้จะเป็นการดีมากหากเราสามารถป้องกัน มิให้เกิดเพลิงไหม้ ขึ้นเลย เพราะไม่ว่าเพลิงไหม้จะเกิดขึ้นเล็กน้อยก็จะนำมาซึ่งความเสียหายทางทรัพย์สินเงินทอง เวลา หรือแม้กระทั่งสุขภาพจิต

หลักง่ายๆ

"ในการป้องกันอัคคีภัย "

5 ประการ

ด้วยความปรารถนาดีจาก.....

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฮ้อ

โทรศัพท์ ๐ ๕๓๖๗ ๑๕๘๘ ต่อ ๑๕